

ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ (ਨਾਬਾਲਗ)
ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.) ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ।

ਐਕਟ ਸਾਧਾਰਨ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਸਬੰਧ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਦਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਉਸ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਛੁਡਾਈ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। *ਕੌਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2)* ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਮੁੱਖ ਸਨਅਤਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੋਕੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਤਿੰਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡੀ ਐਲ. ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਐਮਆਰ ਸ਼ਰਮਾ ਜੇ. ਜੇ.

ਬਾਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਨੰਦ ਗਿਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1970 ਦਾ CW 3077.

10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1974 ਈ.

ਕੌਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) — ਧਾਰਾ 92— ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)
— ਧਾਰਾ 226— ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ— ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼— ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧਯੋਗ ਹੈ— ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਬਾਹਰੀ, ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਕਾਰਨ - ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਲਿਖਤ - ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਡਿਊਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਉੱਭਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ।

ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 92, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ twd ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਸੀਵਿਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਟੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਮੈਂਡਮਸ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ 1 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਮ. ਆਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1974 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮੈਂਡਮਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, 4 ਜੂਨ, 1970 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਜ਼ਾਇਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 1.

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਐਲ.

Bawa Amrita Nand G.r v. The Advocate-General, Punjab & others
(Narula, J.)

ਆਰਡਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਐਨ ਅਰੁਲਾ, ਜੇ., -10 ਦਸੰਬਰ, 1946 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਗਭਗ, ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਨੰਦ ਗਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੋਮਵਰ ਗਿਰ ਉਰਫ ਜੀਵਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਕਿ ਸੋਮਵਰ ਗਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੋਹਫਾ (ਬਦਲਾਇਕ ਨਹੀਂ) (ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ 2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ: 1) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਚੈਨਪੁਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਲੱਗੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਜ਼ਾਰ ਨੌਹਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਜ਼ਾਰ ਭੈਰੋਂ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਗਲਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਨੰਦ ਗਿਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਦਾ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਡੀਡ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ 7 ਦਸੰਬਰ, 1948 ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਵਕਫ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਸਥਿਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਾਈਟਸ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਆਪਕ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। . ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, 16 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਜਲੰਦੂਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੋਹਫਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੰਗਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਭੇਖ ਨੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੁਝ ਜਨਤਕ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਸੇਵਕ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 (ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ . ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, 1956 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ 78 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟੇਕ ਚਾਈ 1 ਜੇ. ਦੁਆਰਾ, 14 ਅਗਸਤ, 1957 ਨੂੰ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ , ਪਾਈ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ

ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਡੇਸ ਪਾਈਟ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਖਰਚੇ । ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਹੈ।

(3) ਗਿਆਨੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਅਧੀਨ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ / ਚੈਨਪੁਰੀ। ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ (ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ), ਤਤਕਾਲੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ 28 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦੱਈ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਹੈ ' ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਈ. ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੂਦ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 29 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ 'ਐਫ')। 1963 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ 102, ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਐਸ.ਬੀ. ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆ, ਜੇ.ਜੇ.) ਦੁਆਰਾ 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਨੂੰ, ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਜੀ' ਹੈ।

(4) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 2 ਤੋਂ 6 (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨਹੀਂ ਸੀ) ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ 'H') ਦਿੱਤੀ। ਬਗ਼ੈਰ ਚੈਨਪੁਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ (ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ, ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਆਦਿ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 92 ਅਧੀਨ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'I' ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੀਰਾ ਲਾਈ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ (ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਜੇ') ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। - ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, 15 ਅਗਸਤ, 1970 ਤੱਕ।

(5) ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ. 1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

Bawa Amrita Nand Gir v. The Advocate-General, Punjab & others
(Narula, J.)

ਜਲੰਧਰ। ਇਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਾਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਨੰਦ ਗਿਰ ਦੁਆਰਾ 19 ਸਤੰਬਰ, 1970 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਅਨੇਕਚਰ 'ਜੇ') ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਗਲਤ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਚੌਧਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਸਾਰੂ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਰੂਲ 8 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ, ਪਰ ਦੂਜਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੌਧਰੀ ਇਜ਼ਤੁਪ ਚੰਦ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਹਿਮਦ ਆਦਮ ਸੈਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ, ਐੱਮ.ਈ. ਮਖਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰੇ 15 ਤੋਂ 17) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਓਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਧਿਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਐਲ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਐਡਵੋਕੇਟ - ਜਨਰਲ ਨੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।, ਪਰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਾਰੂ ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕਾਟਾ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। *certiorari* ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਸੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ (ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। *ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੰਗਲਗੀਰ, ਮੋਹਤਮੀਸ ਡੇਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ* (2)। ਅਬੀ ਬੈਕਰ ਐਡਮ ਸੈਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। *ਧਿਆਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਜਗਤ ਰਾਮ* (4), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀਮਾਲੀ ਲਾਈ ਕਾਸਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (5), ਅਤੇ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਾਂਤਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ- ਜਨਰਲ, ਯੂਪੀ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (6), ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਕੰਮ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ।

(1) A. I. R.
1964.

(7) ਬੇਸੀ ਬੈਸਰੀ ਨੇ ਲਾਇਅਲਾਹਾਬਾਦ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 11cf 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਐਚ ਐਲ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਏ ਕੇ ਭਾਸਕਰ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (7) ਵਿੱਚ ਕੋਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਥੁ ਬੈਕਰ ਐਡਮ ਸੈਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਂਚੂ, ਸੀ.ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ), ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਲੀ ਲਾਈ ਕਾਸਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਕੰਮ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਟਰਾਂਵਨਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

- (2) ਏਆਈਆਰ 1956 ਪੈਪਸੂ 65.
- (3) ਏਆਈਆਰ 1954 ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਕੋਚੀਨ 331.
- (4) 104 ਪੰਜਾਬ ਰਿਕਾਰਡ 1910=8 IC 1162।
- (5) ਏਆਈਆਰ 1955 ਰਾਜਸਥਾਨ 166.
- (6) ਏਆਈਆਰ 1955 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 372
- (7) ਏਆਈਆਰ 1962 ਕੋਰਲਾ 90.

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਾਂਤਾਨੰਦ ਸਰਸ - ਵਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਘੁਬਰ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.ਜੇ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਜਗਤ ਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਧਿਆਨ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਰ ਆਰਥਰ ਰੀਡ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 539 (ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(8) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਕੋਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਰਾਜਸ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚਾਂ ਅਤੇ ਕੋਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਚ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਐਚਸੀ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼, ਮਦਰਾਸ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ।

Bawa Amrita Nand Gir v. The Advocate-General, Punjab & others
(Narula, J.)

ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ (ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜੱਜ ਬਣੇ) ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ)। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਿੰਦੂ, ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਲਟਕਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਮੇਰੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠ ਬੋਲੇਗਾ ਜੋ ਵੀ ਇਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੱਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ।

(9) ਮਾਈ ਲਾਰਡ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੋ ਜਾਣ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖੰਡ V ਦੇ ਅਧਿਆਇ 3-ਬੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ (ਬੀ) ਲਈ। ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹਿਣਗੇ।

ਨਿਰਣਾ

N ARULA, J. (10) ਮੇਰਾ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 1 ਸਤੰਬਰ, 1971, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੋ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ (ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੰਗਲਗੀਰ, ਮੋਹਤਮੀਮ ਡੇਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮਦਰਾਸ, ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤ ਹੁਕਮ ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਤਾਂ ਹੀ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਿਮਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

(11) 9ini, 1910 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਿਆਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਜਗਤ ਰਾਮ (9) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ 3 ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਮਹੰਤ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1882 (1908 ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 539 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੀਡ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ 'ਮਾਮਲਾ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ੀਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ 70(1) (ਏ)

(9) 1910 ਪੰਜਾਬ ਰਿਕਾਰਡ 104=8 ਭਾਰਤੀ ਕੇਸ 1160।

**Bawa Amrita Nand G.r v. The Advocate-General, Punjab & others
(Narula, J.)**

(1884 ਦਾ XVIII) ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ (1899 ਦਾ XXV) ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਦਾਇਰ
ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ, ਕੁਲੈਕਟਰ (ਜੋ ਆਮ ਅਦਾਲਤ ਸੀ) ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਐਡਵੋਕੇਟਸ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੋਧੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਾਂਤਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਯੂ.ਪੀ., ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (6), ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ (ਰਘੁਬਰ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਅਗਰਵਾਲਾ, ਜੇ. ਜੇ.) ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਦੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਐਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 92 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 'ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤੀ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(12) ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ (Wanc CJ, ਅਤੇ ਸ਼ਰਮਾ, J.) ਸ਼੍ਰੀਮਾਲੀ ਲਾਈ ਕਾਸਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਵਿਵਸਥਾ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਉਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 93 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਬੂ ਬੈਕਰ ਐਡਮ ਸਸਿਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਅਧੀਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਬੂ ਬੈਕਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਤ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਖੁਦ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(13) *K. AM ਵਿੱਚ . ਅਬਦੁਲੀ ਕਾਸਿਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਫ. ਐੱਨ. ਐੱਚ . ਮੋਹਾ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (10), ਮੁਸਲਿਮ ਵਕਫਸ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਸਲਿਮ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਸ਼੍ਰੀਮਾਲੀ ਲਾਈ ਕਾਸਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਾਂਤਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅੱਲਾ ਬੁਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਬੂ ਬਕਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਐਚਸੀ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼, ਮਦਰਾਸ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਲਿਆ। ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਬੂ ਬੈਕਰ ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਾਂਤਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।*

(14) ਅਬੂ ਬੈਕਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ Thewview ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਤ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ) ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਏ ਕੇ ਭਾਸਕਰ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (7) ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ-

Bawa Amrita Nand Gir v. The Advocate-General, Punjab & others
(Narula, J.)

ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੇ ਸੰਭਵ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ਼ਵੈਕਸ ਏ. ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਈਅਦ ਮਸੂਦ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (11) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਲਈ ਰਕਮ.

(15) ਸਾਧੂ ਦਾ ਕੇਸ ਆਈ.ਸੀ. _ _ _ ਸਿੰਘ ਡੀ ਸੁੰਦਰ 7 ਸਿੰਘ ਅਤੇ >? ਹੋਰ ਪੀ (ਐਸਯੂ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜੋ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਬੂ ਬੇਕਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ। ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਚੌਧਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ

ਪੇਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਸਿੰਗਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੜਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ* ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼। ਮਦਰਾਸ?,?ਰੇਰਾਈ*। ਅਤੇ ਆਂਧੀ» ਪ੍ਰਦੇਸ਼। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮੈਂ ਅਤੇ ਸਹੀ।

(16) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਮੈਨੂੰ ਹੋਣ ਲਈ .ਇਸ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ? ਐਕਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ; ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ-, ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ; ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ com ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ; ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ! ਬੰਬਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬਨਾਮ ਖੁਸ਼ਾਲਦਾਸ ਸੀ ਅਡਵਾਨੀ (12)। ਉਹਨਾਂ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜੇ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ- ਕਿ 'ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ? ਦੇ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

(17) ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 220 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੈਕਸ਼ਨ 92) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬੇਵੱਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ? ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਮੈਂ ਹਾਂ? ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 92 ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੈ।

(18) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਸ ਹਰਮਾ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਐਸ.ਟੀ.ਜੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

(12) A.I.R., 1950 Supreme Court
222,

